Lietas Nr. 129088713
Lietas arhīva Nr. 104AA-0120-15/25

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 26.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese I.Brimerberga,
tiesneses I.Amoliņa, A.Nicmane
rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar Sabiedrības ar ierobežotu atbildību (*turpmāk tekstā – SIA*) /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 13.oktobra spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Valsts ieņēmumu dienesta (*turpmāk tekstā – VID*) Nodokļu kontroles pārvaldes Nodokļu atmaksu un pievienotās vērtības nodokļa pārbaužu daļas Nodokļu atmaksu otrās pārbaužu nodaļas galvenā nodokļu inspektore 2013.gada 15.martā SIA /Nosaukums A/ (*turpmāk tekstā – arī Sabiedrība*) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu NK Nr.013710 (*turpmāk tekstā – arī Protokols*) par to, ka Sabiedrība pārkāpusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 30.panta pirmo daļu (*likuma redakcijā līdz 31.12.2012*), 10.04.2007.gada Ministru kabineta noteikumu Nr.237 "Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšana" 2., 3., 6., 7.punktu (*noteikumi spēkā līdz 31.12.2012*.).

Protokolā norādīts, ka par minēto pārkāpumu ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (*turpmāk tekstā – Latvijas APK*) 159.^{7}panta pirmajā un trešajā daļā.

Ar VID Otrās administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vadītājas A.Kites 2013.gada 9.aprīļa lēmumu NK 013710 (*turpmāk tekstā – arī Sākotnējais lēmums*), Sabiedrība sodīta ar naudas sodu Ls 5469,82.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, Sabiedrība to apstrīdēja augstākā iestādē un ar VID ģenerāldirektora p.i. T.Kravaļa 2013.gada 27.maija lēmumu Nr.22.5/L-13539 (*turpmāk tekstā – arī Lēmums*), Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Nepiekrītot Lēmumam, Sabiedrība vērsās Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 13.oktobra spriedumu, Lēmums atstāts negrozīts, bet Sabiedrības sūdzība noraidīta.

Novērtējusi pārsūdzēto Lēmumu, tiesa atzinusi, ka tajā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, ka iestāde ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi novērtējusi pierādījumus, līdz ar to, tiesa pievienojusies iestādes motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nav norādījusi.

Tiesa nav konstatējusi, ka iestāde administratīvās lietas izskatīšanas procesā iestādē būtu izdarījusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu minētā lēmuma atcelšanai.

Tiesa vērsusi uzmanību uz to, ka kopš 2012.gada 1.jūlija lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem tiek veikta un lietas tiek izskatītas saskaņā ar Latvijas APK normām, līdz ar ko, Sabiedrības norāde uz to, ka izskatot konkrēto lietu, nav ievērotas Administratīvā procesa likuma normas, ir nepamatota.

Tiesa arī norādījusi, ka darījumi, kas civiltiesiskā izpratnē varētu būt arī uzskatāmi par atsevišķiem darījumiem, nodokļu likumdošanas izpratnē konkrētajās tiesiskajās attiecībās, par ko iestājas administratīvā atbildība saskaņā ar Latvijas APK 159.^{7}panta trešo daļu, pamatā ir vērtējami kā viens darījums, neatkarīgi no tā, kas ir šo darījumu partneris un neatkarīgi no laika perioda, kādā tiek veikts konkrētais darījums, un neatkarīgi no tā, cik operācijās tas tiek veikts, ja tikai uz konkrēto darījumu atšķirību un to gadījuma raksturu, proti, savstarpējās saistības trūkumu, norāda īpaši apstākļi.

Tiesa atzinusi, ka lietā konstatētie darījumi starp Sabiedrību un SIA „/Nosaukums C/ par santehnikas pakalpojumiem, pēc to ekonomiskās būtības, atzīstami par vienu darījumu, jo maksājumi ir veikti skaidrā naudā vairākās norēķinu operācijās viena darījuma ietvaros, par ko liecina SIA /Nosaukums C/ izrakstītie rēķini un stingrās uzskaites kvītis.

Izvērtējot Sabiedrības argumentus par to, ka uz Sabiedrības skaidrās naudas norēķinu ar Polijas uzņēmumu „/Nosaukums B/" par summu EUR 4373,68 nav attiecināmas likuma „Par nodokļiem un nodevām" 30.panta prasības, tiesa, vienlaicīgi atsaucoties uz līdzīgiem gadījumiem tiesu praksē, atzinusi, ka minētie darījumi veikti Sabiedrības darījumu ietvaros un teritoriālā piekritība un izpildītājs nevar būt par pamatu tam, ka darījumi nav notikuši.

Par pirmās instances tiesas spriedumu Sabiedrība iesniegusi apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt spriedumu.

Sabiedrības ieskatā pirmās instances tiesas spriedums nav taisnīgs un nav pamatots sekojošu apsvērumu dēļ.

Tiesa lietas izskatīšanas laikā nav ņēmusi vērā Sabiedrības argumentus.

2013.gada 27.maija Lēmumā izdarītais secinājums, ka Sabiedrība pārkāpusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 30.panta pirmo daļu, jo veiktā skaidrās naudas izmaksa no uzņēmuma kases Ls 36465,44 apmērā pēc ekonomiskās būtības ir uzskatāma par viena darījuma ietvaros veiktajiem skaidrās naudas maksājumiem, kas veikts vairākās operācijās, neatbilst patiesībai, jo starp Sabiedrību un SIA /Nosaukums C/ netika noslēgts neviens līgums par regulāru darbu veikšanu.

Tā kā darījumi ar SIA /Nosaukums C/ pat nav līdzīgi, tika veikti dažādos objektos, dažādos pasūtījumos un dažādos laika periodos, tie pēc savas formas un būtības nevar būt saistīti no Latvijas APK 159.^{7}panta pirmās un trešās daļas viedokļa, jo katrs no šiem skaidrās naudas darījumiem nepārsniedza 10 000 Ls.

Sabiedrības skaidras naudas maksājumus uzņēmumam SIA „ALVITENS" nevar uzskatīt par vienu darījumu Ls 36465.44 apmērā, bet gan par atsevišķiem likumiskiem darījumiem, kuri veikti dažādos laika posmos, kur katrs atsevišķi nepārsniedz Ls 3000 un Ls 10 000, līdz ar to, pēc likuma „Par nodokļiem un nodevām" 30.panta pirmās daļas prasībām, nebija deklarējams VID.

Samaksa SIA „/Nosaukums C/" par veiktiem darbiem tika veikta tikai pēc attiecīgo darbu nodošanas, ko var izsekot pēc darbu pieņemšanas-nodošanas aktiem un līgumu pielikumiem. Par katru norēķinu skaidrā naudā SIA /Nosaukums C/ amatpersona izsniedza stingrās uzskaites kvīti vai orderi, līdz ar to, ja SIA /Nosaukums C/ pati pieprasīja tādu norēķinu kārtību, kā arī saņēma naudu, notikušais fakts nav Sabiedrības pārkāpums, bet SIA /Nosaukums C/ pārkāpums, par ko Latvijas APK paredzētā atbildība ir vēršama pret SIA /Nosaukums C/ nevis pret Sabiedrību, kurai uz doto brīdi nav naudas līdzekļi, jo tie ir samaksāti SIA /Nosaukums C/.

Sabiedrības ieskatā VID prettiesiskā rīcība izpaudusies, apzināti subjektīvi un visādiem līdzekļiem vēloties tikai iekasēt naudas sodu.

Sabiedrība vērsusi uzmanību uz to, ka runa ir nevis par naudas sodu, bet pašu incidenta būtību, jo no lietas materiāliem izriet, ka VID intereses ir augstākas nekā privātpersonas tiesības veikt saimniecisko darbību un maksāt nodokļus. Sabiedrības ieskatā VID prettiesiskā rīcība ir tiešā cēloņsakarībā ar Sabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem.

Valsts ieņēmumu dienesta viedoklis par apelācijas sūdzību nav iesniegts.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādīto un pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{20}panta pirmās daļas nosacījumiem, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija (*turpmāk tekstā – Tiesu kolēģija*) secina, ka apelācijas sūdzības iesniegšanas kārtība ir ievērota un saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21}panta nosacījumiem, apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā, bet pamats tiesai pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē, nebija objektīvi konstatējams.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un tas atstājams negrozīts, bet Sabiedrības apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21}panta un 289.^{22}panta nosacījumiem, apelācijas instances tiesa ievēro šī kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību un taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši minētās nodaļas prasībām.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējusi gan pārsūdzēto spriedumu, gan Valsts ieņēmumu dienesta Lēmumu, Tiesu kolēģija atzīst, ka tajos ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, iestāde un tiesa ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi konstatējušas lietas faktiskos apstākļus, novērtējušas lietā esošos un spriedumā un Lēmumā norādītos pierādījumus un tiesību normas, līdz ar to, Tiesu kolēģija, saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu, pievienojas iestādes un pirmās instances tiesas motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda.

Ņemot vērā, ka iesniegtajā apelācijas sūdzībā ir atsauce uz tiem pašiem argumentiem, kas plašākā izklāstījumā jau minēti Sabiedrības pieteikumā pirmās instances tiesai par VID ģenerāldirektora p.i. T.Kravaļa 2013.gada 27.maija lēmuma Nr.22.5/L-13539 atcelšanu, kā arī pēc būtības ir līdzīgi ar sūdzībā par VID Otrās administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vadītājas A.Kites 2013.gada 9.aprīļa lēmumu NK 013710 izklāstītajiem argumentiem, un tie jau ir izvērtēti un atspēkoti gan iestādes Lēmumā, gan pirmās instances tiesas spriedumā, kuru motivācijai pievienojusies Tiesu kolēģija, tad atkārtota minēto argumentu izvērtēšana nav lietderīga.

Tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances un iestādes viedoklim, ka Protokolā norādītajā laikā Sabiedrības veiktā skaidrās naudas izmaksa no uzņēmuma kases Ls 36465,44 apmērā SIA „/Nosaukums C/", pēc ekonomiskās būtības ir uzskatāma par viena darījuma – apmaksa par saņemtajiem santehnikas pakalpojumiem, ietvaros veiktajiem skaidras naudas maksājumiem, kas veikts vairākās operācijās.

Tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim, ka iestāde ir veikusi vispusīgu, pilnīgu un objektīvu izpēti par lietas apstākļiem to kopumā un savstarpējā sakarībā un pareizi konstatējusi, ka Sabiedrība saucama pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas APK 159.^{7}panta pirmo un trešo daļu, nevis VID darbinieku personiskas ieinteresētības dēļ, bet tāpēc, ka Sabiedrība neievēroja skaidras naudas lietošanas ierobežojumus atbilstoši likuma normām, kas bija spēkā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi.

Apstāklis, ka Sabiedrība nepiekrīt iestādes un pirmās instances tiesas argumentiem un secinājumiem, neizslēdz šī

pārkāpuma esamību un pats par sevi nevar būt par pamatu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 13.oktobra sprieduma atcelšanai.

Tiesu kolēģija secina, ka nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem un būtu par pamatu likumīga sprieduma atcelšanai, sūdzības iesniedzējs nav norādījis.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 13.oktobra spriedumu atstāt negrozītu, bet iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese I.Brimerberga

Tiesneses I.Amoliņa

A.Nicmane